

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI KADENCJA**

Warszawa, dnia 20 kwietnia 2006 r.

Druk nr 128

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 77 ust. 1, w związku z art. 76 ust. 1 Regulaminu Senatu, my niżej podpisani senatorowie wnosimy o podjęcie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy **o ustanowieniu dnia 28 czerwca Dniem Poznańskiego Czerwca 1956 r.**

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniamy senatora Janusza Gałkowskiego.

W załączeniu przekazujemy projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

(-) Adam Biela	(-) Adam Massalski
(-) Krystyna Bochenek	(-) Tomasz Misiak
(-) Piotr Boroń	(-) Mirosława Nykiel
(-) Jerzy Chróścikowski	(-) Krzysztof Putra
(-) Janusz Gałkowski	(-) Elżbieta Rafalska
(-) Bronisław Korfanty	(-) Jadwiga Rudnicka
(-) Anna Kurska	(-) Antoni Szymański
(-) Jarosław Lasecki	(-) Jacek Włosowicz
(-) Roman Ludwiczuk	

USTAWA

z dnia

o ustanowieniu dnia 28 czerwca Dniem Poznańskiego Czerwca 1956 r.

Dla upamiętnienia 50 rocznicy Powstania Poznańskiego Czerwca 1956 roku, które było pierwszym w kraju buntem przeciwko totalitaryzmowi, oraz w celu oddania czci bohaterstwu i przelanej krwi poznaniaków uchwała się, co następuje:

Art. 1.

Dzień 28 czerwca ustanawia się Dniem Poznańskiego Czerwca 1956 roku.

Art. 2.

Dzień Poznańskiego Czerwca 1956 roku jest świętem państwowym.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projektowana ustawa ma na celu ustanowienie święta państwowego Poznańskiego Czerwca 1956 roku.

Poznański Czerwiec 1956 roku był pierwszym w PRL strajkiem generalnym i demonstracją uliczną, który rozpoczął się w 28 czerwca w Poznaniu i przekształcił się w walki zbrojne. Strajk, związany z październikowym przesileniem politycznym 1956 roku, rozpoczęli robotnicy zakładów im. H. Cegielskiego (wówczas Zakładów im. J. Stalina, ZISPO) po wycofaniu się (27 czerwca) władz państwowych z przyjętych wcześniej porozumień (dotyczyły one zwrotu bezprawnie pobieranego podatku od wynagrodzeń najlepiej zarabiających robotników, zmiany systemu płac akordowych i organizacji pracy). Pracę przerwały również załogi innych przedsiębiorstw, m.in. Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego oraz Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego. Przedstawiciele lokalnych władz nie zdołali opanować sytuacji, a komitet strajkowy utracił kontrolę nad zachowaniem demonstrantów, którzy zajęli gmachy publiczne. Biuro Polityczne KC PZPR podjęło decyzję o stłumieniu wystąpień siłą i wysłało do Poznania swoich przedstawicieli (J. Cyrankiewicza, E. Gierka, W. Kłosiewicza, J. Morawskiego). Po południu i w nocy do miasta wkroczyły wezwane z poligonów jednostki 2 korpusu pancernego (10 i 19 dywizja pancerna) i 2 korpusu armijnego (4 i 5 dywizja piechoty). Łącznie w pacyfikacji miasta uczestniczyło ponad 10 tysięcy żołnierzy dysponujących m.in. 420 czołgami, działami pancernymi i transporterami opancerzonymi. W dniach 28 i 29 czerwca 1956 roku zginęło w Poznaniu ponad 70 osób, kilkaset zostało rannych, prawie 700 aresztowano.

Wydarzenia poznańskie odbiły się głośnym echem w kraju i na świecie. Miały one miejsce w szczególnym momencie dziejów w walce z systemem totalitarnym w Polsce i Europie. Wypadki spowodowały szok po obu stronach (władza – robotnicy) oraz przyspieszyły procesy demokratyzacji w państwie. Wnioski płynące z doświadczeń "Poznańskiego Czerwca" odegrały wielką rolę w procesie dojrzewania tzw. przemian październikowych w państwach demokracji ludowych. Przyspieszyły proces dojrzewania politycznego wielu ludzi.

Zbliżająca się 50 rocznica Powstania Poznańskiego Czerwca w przekonaniu Senatu jest dobrą okazją do przygotowania i uchwalenia aktu prawnego, którego celem będzie przypomnienie o Powstaniu Poznańskiego Czerwca 1956 roku jako pierwszym w kraju buncie przeciwko totalitaryzmowi. Wejście w życie i obowiązywanie projektowanej ustawy wzmocni

pamięć historyczną Polaków o bohaterstwie i przelanej krwi poznaniaków, którzy z bronią w ręku pod hasłem "chleba i wolności" podjęli nierówną walkę, co w dalszej perspektywie doprowadziło do odzyskania suwerenności Polski.

Na mocy przedmiotowej ustawy dzień 28 czerwca byłby świętem państwowym, ale bez dnia wolnego od pracy. Ustawa nie pociąga za sobą obciążeń budżetowych. Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.